

Bokros Judit

Lecsendesedés, felhangosodás

L. Ritók Nóra nem először állít ki az Európa Klubban, megnéztem: tavaly pontosan ugyanezen a napon, augusztus 8-án nyílt meg a tárlata (akkor Schrenk Rita művésztanár méltatta). Így elmondható, hogy most már hagyománynak számít az, hogy májusban, gyereknap környékén az L. Ritók Nóra által alapított Igazgyöngy Alapítványhoz tartozó művészeti iskola növendékei mutatkoznak be itt az „igazgyöngyös” képekkel, nyáron pedig Nóra és az ő alkotói, művészi oldala kerül előtérbe. Hiszen a hétköznapi életben elsősorban az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányos helyzetű gyerekek, családok támogatása az önként vállalt feladata, hivatása, amelyben sokan segítik, támogatják. E munkában számos harcot kell megvívnia, és sok olyat lát, ami a legkevésbé sem szép, harmonikus. Tapasztalatait több formában tárja a széles nyilvánosság elé: írt könyveket, cikkeket, van blogja.

Az alkotói énje tehát valamelyest háttérbe szorul, bár pedagógusként a tanítványok terelgetése közepette nyilván az is megmutatkozhat, illetve a munkája során tapasztaltakat időnként komorabb hangulatú képzőművészeti alkotásokon ventilálja ki.

Most e friss, huszonnégy idejű művet felvonultató kiállításon azonban a harmóniáé, a szépségé a főszerep. Már a cím is erre utal: „Lecsendesedés.”

Lássuk, mivel csendesít le minket, hogyan von be alkotói világába L. Ritók Nóra, aki tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

Mindjárt a bejárat után, az ajtó mellett jobbra fogad a „Bejárat a parkba” című kép. Egyértelműen befelé invitál – ugyan itt nem a parkba, hanem a kiállítótérbe, ám azon és a képen keresztül képzeletbeli sétát tehetünk egy parkban. Nem sokkal később aztán, a „Vendég a kertben” című sorozatnak köszönhetően vendégek lehetünk egy kertben, ahová pillangó szállt le a finom kis virágok szirmaira. A tavaszi, nyári természet friss, vidám színeit ezután két mű erejéig a picit szomorkásabb barnás árnyalatok váltják fel az „Avarmesék” című képeken. Ezek bizony már a közelgő ősz előhírnökei is lehetnek, így pedig a következő három grafikával együtt a négy évszakot is képviselhetik. Mert aztán újra a harsányabb sárgáké, zöldké a főszerep a napraforgós és a zöld leveles képen, amelyek a természet ébredését, erejét, a növényekben buzgó életerőt juttathatják eszünkbe, hogy aztán hirtelen újra a színtelenebb, szürkébb, mégis hangulatos télbe érkezhessünk meg a Weöres Sándor-verset idéző „Nől a dér, álom jár” című alkotással.

A szemközti oldalon, a bejáratától balra számomra néhány grafika a mesevilágot idézi meg. Legalábbis a „Gyíkalota”, a „Mamika kertje” vagy a „Házatértek a manók” című képek. Mintha egy-egy mese illusztrációként képzelt vagy nosztalgiát idéző helyszínekre leshetnénk be általuk. Az „Útmenti néznivalók” azonban már a valóságot, az utak mentén lengedező mezei növényeket, forró nyarak kísérőit juttatja eszembe. És szintén a nyárból, a szabadság, az utazás pillanataiból merít egy tengerpartot megidéző kép is, amellyel a képeslapküldés régi szokására utal az alkotó, és amelynek címe L. Ritók Nóra humoráról is tanúskodik: „Képeslap (sirályt nem rajzolok rá)”

Ahogy sirályt, úgy embert sem látunk egyetlen alkotáson sem, ám az emberi jelenlét nyomait igen: például a „Napindító” című képen a reggelihez elkészített teához, kávéhoz szükséges kerámia tejköntő, teáskancsó kecses, finom alakja foghat meg bennünket. Máris nyúlnánk utánuk, hogy töltsünk magunknak...

Azért minden képet nem említek meg, nem árulok el minden témát, szépséget. Azt viszont elmondhatom, hogy ezek a biztos szakmai tudással kivitelezett grafikák mind a szépséget, a harmóniát közvetítik, és ahogyan a fehér háttér előtt a szabadabb, organikus vonalak vegyülnek a kiszámítottabb

mértani formákkal, úgy egyensúlyozzák ki a lelkünket is arra az időre, amíg közöttük vagyunk – de a hatás még azután is tarthat.

A cím kapcsán eszembe jutott: ha lecsendesedés van, akkor az azt jelenti, hogy kissé megszűnik, visszavonul a külvilág. Az ember jobban figyel befelé, kevésbé érdeklődik, mi történik körülötte, mert van valami annál sokkal fontosabb, érdekesebb. Az, ami belül, a lélekben a képek hatására történik. Ezeket figyelve talán felerősödnek, megjelennek bennünk érzések, emlékek, ízek, illatok, amelyekkel a sok egyéb „zaj” miatt kevésbé foglalkozunk. Most ezek kerülhetnek előtérbe, „hangosodhatnak fel” – a lecsendesedés tehát ilyen formában felhangosítás, felhangosodás is – akár magának a csendnek az élesebb jelenléte.

L. Ritók Nóra kiállítását ezennel megnyitom.